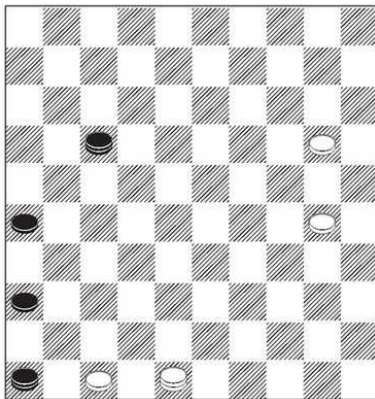
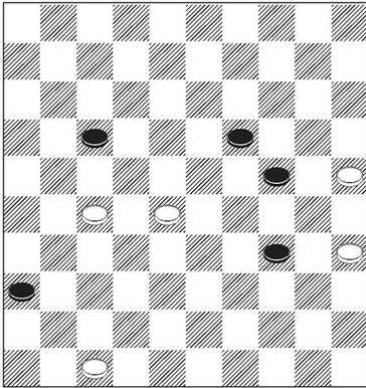

Dammen

TON SIJBRANDS

Dit diagram toont de stand na 51.33-28 in Cordier-Groenendijk uit de slotronde van het WK 2015. Cordiers laatste zet behelsde een analytische fout, maar die viel hem nauwelijks aan te rekenen: het reddende plan zag er, zeker in vergelijking met het partijverloop, volstrekt onlogisch uit. Een witspeler die desondanks met de correcte verdediging op de proppen was gekomen (51.25-20!!, 52.35-30!! en 53.33-28 met na 27-22-18-12 de onwaarschijnlijke manoeuvre 28-22-17!! =), had al gauw de verdenking van 'sportieve fraude' op zich geladen...

Niettemin: onder hen die - anders dan de spelers - toegang tot de sterkste damprogramma's hadden, veroorzaakte de tekstzet grote commotie. De computer claimde dat zwart gewonnen stond, en niet zo zuinig óók: met een waardering

van >2000 garandeerde Kingsrow een waterdichte winst! Gevoegd bij de wetenschap dat de partij Georgiev-Sipma inmiddels in remise was geëindigd, betekende dit niets minder dan dat Jan Groenendijk, de 17-jarige debutant uit Wageningen, op het punt stond wereldkampioen te worden...

51...34-39 52.27-22 (52.28-23?
19x28 53.27-22 36-41! 54.22x44
41-46 +) 52...17-21 53.22-18 39-44!
54.18-12 44-50! 55.28-23 19x28
56.12-8 28-32! (alleen zo) 57.8-2
32-37! 58.2x30 37-41!

Nu Groenendijk zijn kwetsbaarste stuk veilig naar de damlijn heeft geloodst, lijkt de zwaarste hindernis genomen: met twee en uiteindelijk drie dammen moet hij zijn tegenstander op de knieën kunnen krijgen!

59.25-20 41-46 60.30-43 21-26
61.35-30 50-17 62.43-48

Een laatste wanhopige poging, lijkt het, om de opmars van 26 nog wat oponthoud te bezorgen. Toch is dat niet de enige gedachte die achter de tekstzet schuilt...

Zie tweede diagram

In de stand van het rechter diagram moet zwart zoiets als 62...46-5 doen, om met enig beleid promotie van schijf 26 af te dwingen. Bijvoorbeeld 63.30-25 17-3! (belet 64.48-42? door 64...36-41! en 65...5-14 +) 64.20-15 3-21! (en nu verliest 65.48-42? door 65...5-10!! +) 65.48-30 26-31 66.30-48 21-26 67.48-30 31-37 enz. Eenmaal in het bezit van een derde dam kan hij kiezen uit meerdere winstsystemen, waarvan dat van Johan Bastiaannet (DB van mei/juni 1977), het overzichtelijkste is. Sterk verkort komt het híerop neer dat zwart met één dam de diagonaal 46/5 bezet houdt en de andere twee op de velden 35 en 45 posteert. De witte dam is dan nergens meer veilig (op D42 laat zwart 36-41! en 35-30 + volgen), zodat hij met 25 of 47 moet

opkomen, wat gelijk staat aan capitulatie.

Ziedaar hoe Groenendijk als de jongste wereldkampioen aller tijden de damgeschiedenis kon ingaan. Hij speelde evenwel:

62...17-8??

Tot ieders afgrijzen ontgaat hem de werkelijke bedoeling van wits 62ste zet.

63.47-41!!

En de zwartspeler moest in remise berusten...

Een dramatische ontknoping - daar is geen ontkomen aan. Maar zou het niet nóg mooier zijn wanneer Groenendijk najaar 2016 wereldkampioen werd door Georgiev in een rechtstreeks duel te verslaan?